

ע"פ 9964/16 - ג'עבאס אסראא נגד מדינת ישראל, משה חן

בבית המשפט העליון

ע"פ 9964/16 - א'

לפני:

כבוד השופט א' שהם

המבקשת:

ג'עבאס אסראא

נגד

המשיבים:

1. מדינת ישראל
2. משה חן

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 7.12.2016, בתפ"ח 27337-11-15, שניתן על ידי כב' השופטים: י' נועם - סג"נ; ר' פרידמן-פלדמן ו-מ' בר-עם

בשם המבקשת:

עו"ד לאה צמל

בשם המשיבה 1:

עו"ד בת-עמי ברוט

החלטה

1. לפניי בקשה לעיכוב ביצוע רכיב הפיצויים שהושת על המבקשת, במסגרת גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' הרכב השופטים: י' נועם - סג"נ; ר' פרידמן-פלדמן; ו-מ' בר-עם), בתפ"ח 27337-11-15, מיום 7.12.2016.

רקע והליכים קודמים

2. המבקשת הורשעה, על פי הודאתה בעובדות כתב אישום מתוקן, בביצוע עבירה של ניסיון לחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1), בצירוף סעיף 25, לחוק העונשין, התשל"ז-1977. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 11.10.2015, העמיסה המבקשת בלון גז במושב האחורי ברכבה, ונהגה מיריחו לכוון ירושלים, מתוך

עמוד 1

כוונה לפוצץ את בלון הגז ולפצוע באמצעותו "יהודים ואנשי כוחות בטחון". לאחר שעברה את מחלף אדומים, נהגה המבקשת ברכבה על נתיב תחבורה ציבורית. המשיב 2, שהינו שוטר אשר נסע לפני המבקשת בניידת סמויה, סימן לה לעצור את רכבה בצד הכביש. לאחר שעצרה המבקשת את רכבה כמבוקש, ניגש המשיב 2, כשהוא לבוש מדים, אל רכבה של המבקשת, שאל אותה לפרש נסיעתה בנתיב התחבורה הציבורית, וביקש ממנה את רישיונות הרכב. בתגובה, החלה המבקשת לקרוא "אללה הוא אכבר". לאחר שהמשיב 2 הבחין בבלון הגז, שהיה מונח במושב האחורי ברכב, פנה המשיב 2 להביא מטף כיבוי אש. בשלב זה, עת היה המשיב 2 בסמוך לרכבה, פתחה המבקשת את ברז בלון הגז, הציתה את הגז באמצעות מצית, וגרמה לפיצוץ עז, שכתוצאה ממנו נהדף המשיב 2 ונגרמו לו כוויות בפניו ובחזהו. ביום 7.12.2016, נגזר דינה של המבקשת, והושתו עליה 11 שנות מאסר לריצוי בפועל; שנה וחצי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים; ותשלום פיצויים למשיב 2, בסך 20,000 ₪. מועד תשלום הפיצוי, נקבע ליום 1.5.2017. המבקשת הגישה הודעת ערעור על גזר הדין, אך נימוקי הערעור טרם הוגשו.

הבקשה לעיכוב תשלום רכיב הפיצויים ותגובת המשיבה

3. בבקשה לעיכוב ביצוע, עותרת המבקשת לעכב את תשלום הפיצויים עד להכרעה בערעור. ביום 19.1.2017, הגישה המבקשת את נימוקיה לבקשה לעיכוב תשלום הפיצויים, במסגרתם נטען, כי בית המשפט קמא "לא נתן הזדמנות נאותה לבדוק את האפשרות לפיצול סכום הפיצוי לתשלומים חודשיים"; כי המבקשת הינה אסירה ביטחונית, אשר אין לרשותה "אמצעים כספיים", שבאמצעותם תוכל לשאת בתשלום הפיצוי; עוד נטען להיעדר התאמה בין מידת הנזק שנגרם למשיב 2, ל"גובה הפיצוי" בו חויבה המבקשת. המבקשת הוסיפה וטענה, כי העונשים שהוטלו עליה, במסגרת גזר הדין, "חורגים במידה ניכרת מרמת הענישה המקובלת", ולכן סיכויי הערעור "גבוהים מאוד".

4. בתגובתה לבקשה, מיום 9.2.2017, התנגדה המשיבה 1 (להלן: המשיבה) לעיכוב ביצוע תשלום הפיצויים. בפתח תגובתה, ציינה המשיבה כי בשיחה שנערכה עם המשיב 2, נפגע העבירה, היה הלה נסער ומסר כי "נזקיו הם חמורים ביותר והוא מצוי בפוסט-טראומה קשה ומטופל פסיכולוגית ופסיכיאטרית", וכי בשל מעשיה של המבקשת "נגרמו לו כוויות בדרגה ב' ומשרד הביטחון קבע לו נכות קבועה של 5% לכל חייו". בהמשך, ציינה המשיבה, כי "הכלל הבסיסי הינו, כי מצבו הכלכלי של המבקש אינו מהווה, כשלעצמו, שיקול בשאלת עיכוב ביצוע פסק דין כספי". המשיבה טענה בנוסף, כי המבקשת "לא תמכה טענתה בדבר היעדר אמצעים כספיים בתימוכין כלשהם", וכי סכום הפיצוי שהוטל על המבקשת אינו גבוה, ו"אין בו כדי לפצות את הנפגע [המשיב 2] על הנזקים החמורים ועל הפגיעות הקשות, הפיזיות והנפשיות, שנגרמו לו בעטייה של המבקשת".

5. ביום 9.2.2017, הגישה המבקשת, לאחר שקיבלה את אישורי לכך, תגובה לתגובת המשיבה. בתגובת המבקשת נטען, כי התיאור שמסרה המשיבה בדבר הנזק שנגרם לנפגע העבירה, הוא "ללא תקדים", שכן "דברים מעין אלו לא הועלו במהלך המשפט כלל, ולא התקבלה כל אסמכתא לגבי נכות כלשהי". עוד הציעה המבקשת, במסגרת תגובתה, כי בית המשפט יורה על "פיצול סכום הפיצוי ל-10 תשלומים שהראשון מהם ישולם בתאריך 1.5.2017, ותוך כדי תקופת התשלומים יפסוק בית משפט נכבד זה בגובה הפיצוי והצדקתו". ביום 19.2.2017, הוגשה, באישורי, תגובה נוספת מטעם המשיבה, במסגרתה נאמר כי הנתונים הנוגעים לנזקו של המשיב 2, "הובאו בתגובתה [של המשיבה] לבקשת עיכוב ביצוע הפיצוי, באופן מדויק כפי שנאמרו על ידי נפגע העבירה", וכי המבקשת תוכל להעלות את טענותיה, בעניין הנזק שנגרם למשיב 2, במסגרת הערעור. בהתייחס לבקשת המבקשת לפריסת סכום הפיצוי ל-10 תשלומים, ציינה המשיבה, כי היא משאירה את ההצעה לשיקול דעתו של בית המשפט.

6. דין הבקשה להידחות. הכלל הוא, כי בקשה לעיכוב ביצוע תשלום פיצויים תיבחן בהתאם לשיקולים הקיימים לעיכוב ביצועו של פסק דין כספי, בהליך אזרחי (ע"פ 9933/16 מ"ס נ' מדינת ישראל (19.1.2017) (להלן: עניין מ"ס); ע"פ 7734/14 אגבאריה נ' מדינת ישראל (10.2.2015) (להלן: עניין אגבאריה)). השיקול הראשון נוגע למאזן הנוחות, ובמסגרתו מוטל על הצד המבקש לשכנע כי ביצועו של פסק הדין לאלתר, יסב לו נזק בלתי הפיך. השיקול השני נוגע לסיכויי הערעור. בין שני שיקולים אלה מתקיים יחס של "מקבילית כוחות", ואולם, נפסק, לא אחת, כי משקל הבכורה יינתן לשיקול בדבר מאזן הנוחות (עניין מ"ס); ע"פ 961/16 אל הרוש נ' מדינת ישראל (24.3.2016); ע"פ 9338/08 אלעוקה נ' מדינת ישראל (31.3.2009)). במקרה דנן, אינני סבור כי מאזן הנוחות מטה את הכף לעבר עיכוב ביצוע תשלום הפיצויים, שכן ככל שערעורה של המבקשת יתקבל, ניתן יהיה להשיב את המצב לקדמותו, ולהחזיר לה את סכום הפיצויים ששולם על ידה, כולו או חלקו.

7. במסגרת הבקשה שלפניי טענה המבקשת, כי אין ברשותה "אמצעים כספיים", אשר באמצעותם תוכל לשלם את סכום הפיצויים. ואולם, טענה זו נטענה בלא פירוט מספק, ומבלי שצורפו אסמכתאות בדבר מצבה הכלכלי של המבקשת. יתר על כן, נקבע בפסיקה כי, ככלל, מצבו הכלכלי של מבקש אינו מהווה שיקול לצורך הכרעה בבקשה לעיכוב ביצוע חיוב כספי, אשר נוצר במסגרת הליך אזרחי או פלילי (ע"פ 5957/13 שוריק נ' מדינת ישראל (11.9.2013); ע"פ 2589/05 מקייבסקי נ' מדינת ישראל (15.11.2005)). יצוין, כי טענתה של המבקשת, בדבר היעדר "התאמה בין מידת הנזק שנגרם" למשיב 2, "ובין גובה הפיצוי שהוטל" עליה, תיבחן במסגרת הדיון בערעור, אך אומר כבר עתה, מבלי לקבוע מסמרות בעניין, כי סיכויי הערעור, ככל שעסקינן בשיעור הפיצויים, אינם גבוהים במיוחד.

8. עוד אוסיף, כי איני מוצא מקום להורות על פריסת תשלום הפיצויים ל-10 תשלומים, כפי בקשתה של המבקשת. בית משפט זה קבע, לא אחת, כי המסגרת המתאימה לבחינת טענות בדבר קושי לעמוד בתשלום פיצויים, היא המרכז לגביית קנסות, המוסמך לפרוס או לדחות את תשלומו של החוב, בהתאם לסעיף 5ב לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 (להלן: חוק המרכז). יפים לעניין זה דבריו של המשנה לנשיאה א'רובינשטיין:

"אכן, הסמכות הנתונה לבית המשפט בעיכוב הביצוע בעינה אך דומני שדרך המלך הנכונה, כמדיניות שיפוטית ראויה, היא הפניית המבקש לחוק המרכז, וכך נעשה לא אחת בבית משפט זה. הטעם לדידי פשוט, שכן למרכז כלים טובים מאלה שבידי בית המשפט לחקירת יכולתו של הנאשם-החייב, והחוק הסמיכו - משמצא קשיי תשלום - לפרוס או לדחות [את תשלומו של חוב - א.ש]" (ע"פ 4200/13 פלוני נ' מדינת ישראל (21.8.2013); וראו גם עניין אגבאריה).

9. סוף דבר: הבקשה לעיכוב ביצוע נדחית בזאת. למבקשת שמורה הזכות לפנות אל המרכז לגביית קנסות, בבקשה לפריסת סכום הפיצוי למספר תשלומים, או לדחיית מועד התשלום, כמפורט לעיל.

ניתנה היום, ח' באדר התשע"ז (6.3.2017).

ש ו פ ט
